

P7_TA(2012)0466

Makrofinansiālā palīdzība Kirgizstānas Republikai*I**

Eiropas Parlamenta 2012. gada 11. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par makrofinansiālo palīdzību Kirgizstānas Republikai (COM(2011)0925 – C7-0521/2011 – 2011/0458(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra, pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Parlamentam un Padomei (COM(2011)0925),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 209. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-0521/2011),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu (A7-0208/2012),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P7_TC1-COD(2011)0458

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2012. gada 11. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. ../2013/ES par makrofinansiālo palīdzību Kirgizstānas Republikai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 209. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru¹,

tā kā:

- (1) Sadarbība ar ES pamatojas uz vienošanos par partnerību un sadarbību (*PCA*), kura stājās spēkā 1999. gadā. ES atbalsta vispārējās preferenču sistēmas (*GSP*) izmantošanu attiecībā uz Kirgizstānas Republiku.
- (2) Kirgizstānas ekonomiku 2009. gadā skāra starptautiskā finanšu krīze un 2010. gada jūnijā — etniskā vardarbība, kas izraisīja traucējumus saimnieciskajā darbībā, radot būtiskas publisko izdevumu vajadzības rekonstrukcijai un sociālajai palīdzībai, un to sekas bija nozīmīgas ārējo un budžeta finanšu nepilnības.
- (3) Augsta līmeņa donoru sanāksmē, kas notika 2010. gada jūlijā, starptautiskā sabiedrība solīja USD 1,1 miljardu ārkārtas atbalstu, lai palīdzētu Kirgizstānas Republikas atjaunošanai. ES šajā augsta līmeņa donoru sanāksmē paziņoja, ka tā sniegs līdz EUR 117,9 miljoniem kā finansiālu palīdzību.
- (4) ES Ārlietu padome 2010. gada 26. jūlija secinājumos par Kirgizstānas Republiku apsveica jaunās Kirgizstānas valdības centienus izveidot demokrātisku iestāžu sistēmu un aicināja Komisiju "turpināt sniegt palīdzību, ietverot jaunas palīdzības programmas, Kirgizstānas iestādēm reformu programmas īstenošanai un veicināt ilgtspējīgu ekonomisko un sociālo attīstību valstī".
- (5) ES politiskais un ekonomiskais atbalsts Kirgizstānas Republikas aizmetnī esošajai parlamentārajai demokrātijai sniegs politisku signālu par stipru ES atbalstu demokrātiskām reformām Centrālāzijā, kas atbilst ES politikai reģionā, kura izklāstīta stratēģijā "Vidusāzija 2007.-2013." un ES līderu paziņojumos.
- (6) Kirgizstānas Republikas ekonomikas stabilizāciju un atveseļošanu finansiāli atbalsta Starptautiskais Valūtas fonds (SVF). Kirgizstānas iestādes 2011. gada jūnijā vienojās ar SVF par trīs gadu Paplašināto kredītmehānismu *SDR* 66,6 miljonu apjomā valsts atbalstam.
- (7) ES plāno sniegt atbalstu Kirgizstānas Republikas nozaru budžetam saskaņā ar attīstības sadarbības instrumentu kopumā EUR 33 miljonu apjomā periodā no 2011. līdz 2013. gadam, lai atbalstītu sociālās aizsardzības, izglītības un valsts finanšu pārvaldības reformas.

¹ Eiropas Parlamenta 2012. gada 11. decembra nostāja.

- (8) Kirgizstānas Republika 2010. gadā lūdza ES makrofinansiālo palīdzību, ņemot vērā ekonomiskās situācijas un perspektīvas pasliktināšanos.
- (9) Turklāt, ņemot vērā SVF un Pasaules Bankas makroekonomisko atbalstu, vēl joprojām ir maksājumu bilances finansējuma iztrūkums, un, ņemot vērā ārējās pozīcijas neaizsargātību pret ārējiem satricinājumiem, kas prasa uzturēt atbilstošā līmenī ārvalstu valūtas rezerves, makrofinansiālā palīdzība ir uzskatāma par piemērotu atbildi Kirgizstānas Republikas lūgumam saskaņā ar pašreizējiem ārkārtas apstākļiem. ES makrofinansiālās palīdzības programma Kirgizstānas Republikai (turpmāk "Savienības makrofinansiālā palīdzība") atbalstītu valsts ekonomiskās stabilizācijas un strukturālo reformu programmu, kas papildina pieejamos resursus saskaņā ar SVF finansiālo vienošanos.
- (10) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai būtu ne tikai jāpapildina SVF un Pasaules Bankas piedāvātās programmas un piešķirtie resursi, bet arī jānodrošina Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība.
- (11) Komisijai jānodrošina, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība juridiski un pēc būtības saskan ar pasākumiem, kas veikti Savienības ārējās darbības dažādās jomās, un citām atbilstīgām Savienības politikām.
- (12) Atsevišķu Savienības makrofinansiālās palīdzības darbību konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo valsts finanšu pārvaldības efektivitāte, pārredzamība un atbildība Kirgizstānas Republikā. Komisijai būtu regulāri jāuzrauga šo mērķu īstenošana.
- (13) Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas nosacījumiem būtu jāatspoguļo galvenie principi un mērķi Savienības politikā attiecībā uz Kirgizstānas Republiku.
- (14) Lai efektīvi aizsargātu ES finansiālās intereses saistībā ar šo makrofinansiālo palīdzību, ir nepieciešams, ka Kirgizstānas Republika pieņem atbilstīgus pasākumus, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un visus citus pārkāpumus saistībā ar šo finansiālo palīdzību. Tāpat Komisijai jāveic attiecīgas pārbaudes un Revīzijas palātai — attiecīgas revīzijas.
- (15) ES finansiālās palīdzības izmaksāšana neierobežo budžeta lēmējinstītūciju pilnvaras.

- (16) Šī palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu, ka Eiropas Parlaments un Ekonomikas un finanšu komiteja spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai tie būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar palīdzību un jāsniedz tiem attiecīgie dokumenti.
- (17) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu².
- (18) *Savienība makrofinansiālo palīdzību piešķirs, ja būs izpildīti ekonomikas politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā.* Lai nodrošinātu vienotu nosacījumu īstenošanu un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro vest sarunas par šādiem nosacījumiem ar Kirgizstānas iestādēm tādas dalībvalstu komitejas uzraudzībā, kura paredzēta ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. ~~Fakts, ka atbalstam ir ierobežots maksimālais apjoms atbilst pamatojumam, kas pieprasīts Regulas (ES) Nr. 182/2011 2. panta 3. punkta otrajā teikumā —, pieņemot saprašanās memorandu, piemērot konsultēšanās procedūru.~~
[Gr. 1]
- (19) Saskaņā ar Starptautiskā Valūtas fonda definīciju Kirgizstānas Republika ietilpst kategorijā "jaunās un jaunattīstības ekonomikas", saskaņā ar Pasaules Bankas definīciju Kirgizstānas Republika ietilpst grupā "ekonomikas ar zemu ienākumu līmeni" un "IDA valstis", saskaņā ar *UN-OHRLLS*³ definīciju Kirgizstānas Republika ietilpst kategorijā "sauszemes ieskauda jaunattīstības valsts", saskaņā ar ESAO Attīstības atbalsta komitejas definīciju Kirgizstānas Republika ir sarakstā "citas valstīs ar zemiem ienākumiem". Tāpēc Kirgizstānas Republika būtu jāuzskata par jaunattīstības valsti LESD 208. panta nozīmē, kas pamato LESD 209. panta izvēli par juridisko pamatu šim lēmumam,

² OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

³ Apvienoto Nāciju Organizācijas vismazāk attīstīto valstu, sauszemes ieskaudo jaunattīstības valstu un mazo salu jaunattīstības valstu Augstā pārstāvja birojs.

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Eiropas Savienība Kirgizstānas Republikai atvēl makrofinansiālo palīdzību par maksimālo summu EUR 30 miljoni, lai atbalstītu Kirgizstānas Republikas ekonomikas stabilizāciju un palīdzētu segt tās maksājumu bilances vajadzības, kā norādīts pašreizējā SVF programmā. No šīs summas līdz pat EUR 15 miljoniem ir pieejami aizdevumu veidā, un līdz pat EUR 15 miljoniem — dotāciju veidā. Pirms ierosinātās makroekonomiskās palīdzības izmaksāšanas 2013. gada budžets ir jāapstiprina budžeta lēmējinstīcijai. Lai finansētu Eiropas Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevuma daļu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā aizņemt nepieciešamos resursus. Maksimālais aizdevuma atmaksas termiņš ir 15 gadi.
2. Savienības finansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija, ievērojot nolīgumus vai vienošanos, kas panāktas starp SVF un Kirgizstānas Republiku, un galvenos ekonomikas reformas principus un mērķus, kas noteikti ES un Kirgizstānas Republikas Partnerības un sadarbības nolīgumā un stratēģijā "Vidusāzija 2007-2013". Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un finanšu komiteju par norisēm saistībā ar finansiālās palīdzības pārvaldību un iesniedz tiem attiecīgus dokumentus.
3. Eiropas Savienības finansiālā palīdzība ir pieejama divus gadus, sākot no pirmās dienas pēc 2. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

2. pants

1. Komisija saskaņā ar 6. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru ir pilnvarota vienoties ar Kirgizstānas Republikas iestādēm par ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem attiecībā uz Eiropas Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanu, kas jāiekļauj saprašanās memorandā, kurā iekļauj arī šo nosacījumu izpildes grafiku (turpmāk „saprāšanās memorands”). Saprašanās memorandā noteiktajiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem jābūt saskaņā ar 1. panta 2. punktā minētajiem nolīgumiem vai kārtību. Šo principu un mērķu nolūks jo īpaši ir stiprināt palīdzības, tostarp arī Kirgizstānas Republikas publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu, efektivitāti, pārredzamību un

pārskatatbildību. Komisija regulāri uzrauga, kā veicies ar šo mērķu sasniegšanu. Sīkus palīdzības finanšu nosacījumus izklāsta dotāciju un aizdevuma nolīgumos, par kuriem jāvienojas Komisijai un Kirgizstānas Republikas iestādēm.

2. Eiropas Savienības finansiālās palīdzības īstenošanas laikā Komisija raugās, lai ar šo palīdzību saistīto Kirgizstānas Republikas finansiālo vienošanos, administratīvo procedūru, iekšējās un ārējās kontroles mehānismu darbība būtu pareiza un lai tiktu ievērots grafiks, par ko panākta vienošanās.
3. Komisija regulāri pārbauda, vai Kirgizstānas Republikas ekonomikas politika ir saskaņā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības mērķiem un vai tiek apmierinoši īstenoti saskaņotie ekonomikas politikas nosacījumi. Šādi rīkojoties, Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules banku un vajadzības gadījumā ar Ekonomikas un finanšu komiteju.

3. pants

1. Saskaņā ar 2. punktā minētajiem nosacījumiem Komisija Eiropas Savienības finansiālo palīdzību Kirgizstānas Republikai dara pieejamu divās daļās, un katru daļu veido gan dotāciju, gan aizdevuma komponents. Katras daļas apjomu nosaka saprašanās memorandā.
2. Komisija pieņem lēmumu par maksājumu veikšanu, ja ir sekmīgi īstenoti ekonomikas politikas nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā. Otrās daļas izmaksu veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas.
3. Eiropas Savienības līdzekļus izmaksā Kirgizstānas Republikas Valsts bankai. Saskaņā ar saprašanās memorandā paredzētajiem noteikumiem, tostarp apstiprinātajām budžeta deficīta vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt Kirgizstānas Republikas Valsts kasei kā galīgajam saņēmējam.

4. pants

1. Šai lēmumā minētās aizņēmuma un aizdevuma darbības attiecībā uz Eiropas Savienības palīdzības aizdevuma daļu veic euro, izmantojot vienu un to pašu valutēšanas dienu, un

Eiropas Savienību nedrīkst iesaistīt maksājuma termiņu pārceļšanā, maiņas kursa vai procentu likmju riskā vai citā komercriskā.

2. Ja Kirgizstānas Republika lūdz, Komisija veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek ietverta aizņēmuma operāciju noteikumos.
3. Pēc Kirgizstānas Republikas lūguma un ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi, Komisija var refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas darbības jāveic saskaņā ar 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, un ar tām nevar pagarināt attiecīgā aizņēmuma atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.
4. Visas Eiropas Savienības izmaksas, kas ir saistītas ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma darbībām, sedz Kirgizstānas Republika.
5. Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un finanšu komiteju informē par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās darbības.

5. pants

Eiropas Savienības finansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Savienības vispārējam budžetam⁴, un tās īstenošanas noteikumiem. Konkrētāk, saprašanās memorandā, aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā, kas noslēdzami ar Kirgizstānas Republikas iestādēm, paredz attiecīgus pasākumus krāpšanas, korupcijas un citu ar finansiālo palīdzību saistītu nelikumību novēršanai un apkarošanai. Lai nodrošinātu līdzekļu pārvaldes un izmaksas lielāku pārredzamību, saprašanās memorandā, aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā paredz arī Komisijas, tostarp Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai, veiktus kontroles pasākumus, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas. Šajos dokumentos paredz arī Revīzijas palātas veiktas revīzijas, kuras attiecīgā gadījumā veic uz vietas.

⁴ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

6. pants

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

7. pants

1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot novērtējumu. Ziņojumā norāda saistību starp ekonomikas politikas nosacījumiem, kas izklāstīti saprašanās memorandā, Kirgizstānas Republikas faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem izmaksāt palīdzības daļas.
2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 3. punkta minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei paveiktā novērtējuma ziņojumu.

8. pants

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

....

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*